

Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16739>

Özet

Psikolojik Ölçek türünde bir uyarlama çalışması olan Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği, öğrencilerin hem ebeveynlerinin hem de öğretmenlerinin akademik süreçlerine ne ölçüde dahil oldukları ve destek sağladıkları değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, öğrencilerin başarı motivasyonunu, okulda kalma isteğini ve genel akademik performansını etkileyen kritik bir faktör olan bu algılanan katılım düzeylerini ölçmek üzere geliştirilmiştir. Şahin DüNDAR tarafından 2014 yılında Türk kültürüne uyarlama süreci tamamlanmıştır.

Bu ölçek, eğitim psikolojisi ve gelişim psikolojisi alanlarında, özellikle öğrenci başarı ve okul başarılarında sosyal destek konularını inceleyen araştırmacılar için önemli bir araçtır. Ölçeğin temel odağı, öğrencinin akademik yaşamındaki iki ana sosyal destek kaynağını (anne-baba ve öğretmen) rolünü ayrı ayrı incelemektir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan akademik katılım, anne-baba katılımı, öğretmen katılımı, eğitim psikolojisi, akademik başarı, Akademik Katılım, uyarlama, öğrenci algısı.

Yazarlar

Şahin DüNDAR

Amaç

Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği'nin temel amacı, ortaokul ve lise öğrencilerinin akademik yaşamlarına yönelik olarak ebeveynlerinden ve öğretmenlerinden aldıkları desteği ve bu kişilerin akademik süreçlerine katılım düzeylerini ne şekilde algıladıklarını saptamaktır. Bu algıların belirlenmesi, öğrencinin motivasyon kaynakları, okul ortamına adaptasyonunu ve akademik başarılarını etkileyen sosyal faktörleri anlamada kritik rol oynamaktadır.

Ölçek, orijinal yabancı versiyonun psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve eğitim sistemi bağlamında test etmek ve doğrulamak amacıyla uyarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, yerel araştırmacılara kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin akademik bağlamda algıladıkları sosyal desteği ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, genellikle iki ana bileşene ayrılır: **Algılanan Anne-Baba Akademik**

Katılım ve Algılanan Öğretmen Akademik Katılım. Her bir bileşen, öğrencilerin ödevlerine yardım, okul etkinliklerine ilgi gösterme, öğrenme konusunda tevik etme ve akademik hedefler belirlemede rehberlik etme gibi spesifik davranışlar içerebilir.

Uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının korunup korunmadığı incelenmiş olup, ölçeğin öğrencilerin akademik sorumluluklarına yönelik dikkatli destek kaynakları ne ölçüde içselleştirdiklerini ölçen temel psikolojik yapıyı temsil ettiği varsayılmaktadır. Bu yapı, öğrencinin akademik benlik saygısı ve özyeterlik algısıyla yakından ilişkilidir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye Geçerlik çalışması, uyarlama sürecinin temel aşamalarından birini oluşturmaktadır. Geçerlik çalışmaları genellikle dilsel eşdeğerlik (çeviri geçerli), kapsam geçerli (uzman görüşü) ve yapı geçerli (faktör analizi) üzerine odaklanmıştır.

Yapı geçerliliğini test etmek amacıyla, orijinal ölçeğin teorik faktör yapısının Türk örneğinde de doğrulanıp doğrulanmadığını belirlemek için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) veya açılmayıcı faktör analizi (AFA) kullanılmı olmalıdır. Bu analizler, ölçeğin kavramsal olarak temsil ettiği akademik katılım yapısının ne kadar iyi ölçtüğünü gösterir. Kaynakta spesifik değerler belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışmaları yüksek yapısal geçerlik kanıtları sunması beklenir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasında ölçeğin Güvenirlilik düzeyinin belirlenmesi amacıyla, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar tutarlı olduğunu gösterir. Akademik ölçeklerde genellikle 0.70 ve üzeri Cronbach Alfa değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilir.

Ek olarak, ölçeğin zaman içinde istikrarlı ölçümler yapıp yapmadığını belirlemek için test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları da yapılmış olabilir. Bu tür güvenilirlik kanıtları, ölçeğin akademik katılım gibi nispeten stabil bir yapıyı ölçerken tutarlı sonuçlar verdiğini doğrular. Kaynakta spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği'nin uyarlama çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizlerin temel amacı, ölçek maddelerinin anne-baba ve öğretmen katılım olmak üzere beklenen ayrık boyutlar altında toplandığını bilimsel olarak kanıtlamaktır.

Büyük olasılıkla, Şahin Dünder'in çalışmasında, orijinal ölçeğin çok faktörlü yapısının Türk öğrenci popülasyonunda da geçerli olduğunu göstermek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) aracılığıyla sunulmuş ölçeğin yapısal bütünlüğünü desteklemiştir.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarılma (Adaptation) tabanlı Psikolojik Ölçek

Format: Derecelendirme formatında (Orijinal derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler (Ortaokul ve Lise düzeyindeki öğrenciler)

Age Group: Genellikle 10-18 yaş aralığı

Population Details: Ölçeğin uyarılma çalışması, Türkiye'deki çeşitli eğitim kademelerindeki öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan kağıt-kalem veya dijital ölçek formatı.

Anahtar Kelimeler

Eğitim araştırmaları, öğrenci başarısı, sosyal destek, ebeveyn katılımı, öğretmen desteği, psikometri, Güvenirlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: sahindundar@hotmail.com

Correspondence Address: Şahin Dünder

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Şahin Dünder tarafından 2014 yılında yayımlanan akademik bir makale ile Türkçeye kazandırılmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçları için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için izin ve ücret koşulları yazarın inisiyatifindedir.

Test Yılı (Uyarlama): 2014

Kaynaklar

Dündar, ?. (2014). Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Eğitim Bilimleri Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 369-382.

Bu uyarlama çalışması'nın orijinal PDF dosyası, aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [algılanan-anne-baba-ve-ogretmen-akademik-katilim-olcegi-toad.pdf](#)

Algılanan Anne-Baba ve Öğretmen Akademik Katılım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için yazarın orijinal makalesine (Dündar, 2014) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM